

Domače NOVICE

LETO V.

Številka 15

Lenart 12. avgusta 1965

Urejuje uredniški odbor: Frajzo Muršec, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Šuman, Franc Šuman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik: FRANCEK ŠTEFANEK — Uredništvo in uprava: Lenart, Ptuj-ska cesta 5 — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 500 d.i., inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 604-11-608-103 — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

KOMUNISTI O NOVIH GOSPODARSKIH UKREPIH OSEBNI DOHODEK NAJ BO ODVIŠEN PREDVSEM OD VEČJE STORILNOSTI

Na zadnji seji občinskega komiteja Zveze komunistov so razpravljali o dosednji dejavnosti in bodočih nalogah članov Zveze komunistov v zvezi s tolmačenjem in izvajanjem gospodarske reforme. Na sestanku so povedali, da so nekateri komunisti od začetka napačno tolmačili cilje reforme. Na sindikalnih sestankih so v glavnem razprav-

ljali o potrebi povečevanja osebnih dohodkov, manj pa o tem kako bi povečali delovno storilnost, ki je eden temeljnih pogojev za večji osebni dohodek. Do konca julija še nobena delovna organizacija ni izdelala temeljite analize v kakšnem stanju se bo znašla po reformi. Kljub temu pa so na seji komiteja ugotovili, da ne bo mogoče v vseh podjet-

jih povečati osebnih dohodkov v skladu s porastom cen tako dolgo dokler se ne poveča delovna storilnost.

Glede premeščanja delavcev so predlagali naj bi ugotovili vse primere odvišne delovne sile, ki jo kaže usmerjati v tercialne dejavnosti, ki pa se morajo hitreje razvijati.

Na zadnji seji občinskega ko-

miteja ZK so nadalje še sklenili da so komunisti dolžni podpirati prizadevanja za boljše izkoriščenje vseh kapacitet, iskanje notranjih rezerv in prizadevanja za ekonomsko upravičene integracije. Ocenili so tudi, da bodo novi gospodarski ukrepi pozitivno vplivali na razvoj kmetijstva, čeprav bodo trenutno težave za- (Nadaljevanje na strani 4)

TURIZEM IN CENE NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE

ODBORNIKI POTRDILI GOZDNO GOSPODARSKI NAČRT

Na zadnji seji občinske skupščine Lenart so imeli na dnevnem redu med drugim razpravo o nadaljnjih nalogah v zvezi s turističnim razvojem občine, sprejeli pa so tudi program dela občinske skupščine za letošnje

drugo polovico leta in odredbo o določitvi najvišjih cen za živila in nekatere druge artikole.

V zvezi z nadaljnjim razvojem turizma so poudarili, da ne kaže ustanavljati novih turističnih postojank in graditi novih tovrst-

nih objektov za vsako ceno. Turizem naj bi se v občini razvijal po določenem načrtu in tam, kjer so za to podani najboljši pogoji. Menili so, da se bo za začetek potrebno zadovoljiti z manjšimi investicijami, pred-

vsem pa bo kazalo poskrbeti za olepšanje krajev in izboljšanje postrežbe v krajevnih gostiščih. V tej zvezi so predlagali, da bi bilo potrebno razmisliti o ustanovitvi močnega gostinsko turističnega društva. (Nadaljevanje na 3. strani)

NAJVIŠJE PRODAJNE CENE ZA ŽIVILA IN NEKATERE DRUGE ARTIKLE

Občinska skupščina Lenart je na zadnji seji sprejela sklep o najvišjih prodajnih cenah živil in nekaterih drugih artiklov. Po tem sklepu lahko delovne organizacije na območju občine določijo naslednje najvišje cene:

	Din/kg
moka 400 B	240
moka tipa 600 B	190
moka tipa 1000 B	140
moka tipa 400 C	220
moka tipa 600 C	168
moka tipa 1000 C	130
moka ržena B	190
moka ržena C	167
moka predpakirana	+ 10
din po kg	
koruzna moka	112
koruzni zдроб	120
pšenični zдроб	240
kruh črn	135
kruh polbeli	170
kruh beli	210
kruh mešani-rženi	135
kruh rženi	170
Svinjsko meso:	
stegno, pleča, vrat brez kože	900
stegno, pleča, vrat s kožo	850
rebra, flam brez kože	800
rebra, flam s kožo	750
brez kosti	1.100
krače	600
kosti	90
sladkor kristal	265
sladkor kocke	300
sladkor predpakiran	+ 10
din po kg	
olje belo	465
olje belo 1/1	495
olje belo 1/2/1	270

Goveje meso:	I.	1.800	1.600
pljučna pečenka			
stegno, bržola,			
pleče		1.380	1.180
vrat, bočnik,			
prsa, rebra		1.000	900
brez kosti		1.650	1.500

Telečje meso:			
stegno, pleča, bržola			1.450
prsa, rebra, flam			1.100
telečje brez kosti			1.800

Perutnina:			
I.			1.200
II.			1.000

Slanina za topljenje
Na enoto mere se lahko na nabavno ceno fcco trgovina na drobno določijo naslednje marže:

riž	15
jedilna mast živalskega in	
rastlinskega izvora in margarina	12
sol	12
bučno olje	12
mesni izdelki	16
testenine	20
začimbe	20
ostalo sadje in zelenjava	55
mesne in zelenjavne konzerve	16
kava	20
južno sadje	25

Premog:
Na nabavno ceno in prevozne stroške se dovolji trgovini pribitek marže v višini 8 % za premog vrednosti do 10.000 din in 7 % za premog v vrednosti nad 10.000 din.

Drva:			
Bukova drva	I.	6000 din	
	II.	5000 din	
	III.	4500 din	
Mehka drva		4000 din	

90 let v službi ljudstva

1. AVGUSTA JE BILA V GRADIŠČU GLAVNA PRIREDITEV V POČASTITEV 90-LETNICE TAMKAJSNJEGA GASILSKEGA DRUŠTVA IN 20-LETNICE OSVOBODITVE. KLJUB SLABEMU VREMENU SE JE PRIREDITVE UDELEŽILO VELIKO LJUDI. GASILSKO DRUŠTVO GRADIŠČE JE DRUGO NAJSTAREJŠE V OBČINI IN ŠESTO NAJSTAREJŠE V SLOVENIJI.

Prireditve v počastitev pomembne obletnice so se v Gradišču pričele že 29. julija, glavne svečanosti pa so bile v nedeljo, 1. avgusta.

Dopoldne je bila slavnostna se-

ja društva, na kateri je predsednik Ivan Perko poudaril, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1875 in da je šesto najstarejše društvo v Sloveniji in drugo najstarejše v (Nadaljevanje na 6. strani)

Na fotografiji: V gasilski paradi v Gradišču je sodelovalo 10 gasilskih avtomobilov (levo), najstarejše gasilce pa so peljali na brizgalni iz leta 1890. Foto: M. Brumen

doma
in po svetu

Nedavno je bil na obisku v Jugoslaviji indijski premier Sastri, ki je bil gost predsednika Tita in predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stamboliča. Med predstavniki obeh držav so bili vodeni razgovori o mednarodnih problemih in bilateralnih odnosih. Povdarek je bil dan prizadevanjem za mirno rešitev v Vietnamu in v drugih delih sveta.

Vietnamski problem je treba rešiti v skladu z zakonitimi težnjami vietnamskega ljudstva, je rečeno v sporočilu ob nedavnem zaključku obiska predsednika gvinejske republike Sekou Toureja v Jugoslaviji. Predsednik Tito in Toure ugotavljata v skupnem komunicanju, da se je mednarodni položaj močno poslabšal zaradi agresivnih akcij imperialističnih in reakcionarnih sil, ki si prizadevajo s politiko sile in raznimi oblikami pritiska, vstevši neposredne vojaške intervencije v raznih delih sveta, preprečiti popolno osvoboditev in neoviran razvoj narodov.

Zadnje deževje je povzročilo obsežne poplave v Mariboru in Radgoni. Ogroženim je bila takoj nudena pomoč. V zadnjih dneh je ponovno prestopila bregove Pesnica s svojimi pritoki in je bilo ponovno poplavljenih veliko travnikov na območju naše občine. S tem je uničena tudi druga košnja.

V teh dneh smo pričali realizacije novih gospodarskih ukrepov. Nekatero delovno organizacijo niso pravilno razumele pomena novih gospodarskih sprememb in so ponekod pretirano zvišali cene. Sodišča in tržne inšpekcije bodo napravila potrebne korake, da bodo nepravilnosti odstranjene.

V Grčiji zadnje čase preživljajo precejšnjo politično krizo. Kralj in njegovi pristaši so razrešili dolžnosti dosedanjega voditelja unije centra Papandreuja. Na površje so nameravali postaviti Novasa, vendar je na nedavnem zasedanju grške skupščine Novasova vlada propadla. Te dni pa je stopil na prizorišče »tretji človek« Stefanos Stefanopolus in sicer kot možen kompromisni kandidat med Papandreuom in Novasom. V Grčiji se nadaljujejo demonstracije in si je Papandreu zagotovil podporo 143. poslancev.

Na privatnem obisku se je v naši državi mudil nedavno leteči veleposlanik predsednika ZDA Johnsona, Avarrell Harriman. Prišel je iz Rima, kjer se je sestal s premierom Aldom Morom. V Beogradu se je Harriman pogovarjal s sekretarjem za zunanje zadeve Nikežičem, na Brionih pa s predsednikom Titom. Udeležil se je slavnostne premiere newyorškega baleta v Dubrovniku.

KOMUNALNO PODJETJE LENART, enota dimnikarstvo sprejme dva vajenca za dimnikarsko stroko.

Interesenti naj pošljejo pisemne vloge na upravo podjetja najpozneje do 31. 8. 1965. Komunalno podjetje Lenart

KAKO DOLGO ŠE TAKO?

V zadnjih letih smo v lenarški občini mnogo storili. To vedno znova ugotavljamo. Ob tem na nemalokrat pozabljamo na to ali smo vse, kar smo zgradili napravili s kar se da majhnimi sredstvi. Gre za to ali so bile naše naložbe vedno racionalno naložene. Potrebno je priznati da v vseh primerih ne. Mnogo je bilo razprav o smotrnosti obnove gostišča Grozd, o stalnem obnavljanju zgradbe in tako dalje. Namen tega sestavka ni, da bi razčistil ta vprašanja. Namen je predvsem osvetliti problem ponovnih naložb, torej tistih, ki se vlagajo po izgradnji objektov. Lep primer za to nam je nedavna montaža števecv v novem samskem bloku. Da ne omenjamo drugih primerov. Brez pretiravanja: v občini zadnja leta nismo zgradili skoraj nobenega objekta v katerega po predaji svojemu

namenu ne bi vlagali novih sredstev za različna popravila in dodatne montaže, ki jih kdo ve kdo prej ni predvidel. Čeprav vse skupaj vzeto ne gre za milijonske vsote, pa tega problema ne kaže zemarjati, zlasti sedaj ne, ko iščemo na vseh koncih in krajih notranje rezerve in, ko smo dolžni vsi povsod štediti.

Ob montiranju števecv v novem samskem bloku se upravičeno postavlja vprašanje kdo je odgovoren za to, da števecv niso montirali takrat, ko je bil blok še v izgradnji Mar se takrat ni vedelo, da bodo to samska stanovanja in, da bo vsak plačeval le toliko elektrike kolikor je bo potrošil? Gotovo se je to vedelo, čeprav danes nihče ne ve, zakaj se števecv niso pravočasno montirali. Na eni strani tako po nemarnem zapravljamo denarna sredstva, medtem, ko jih recimo za

ureditev učiteljskih stanovanj v Benediktu primanjkuje. Kolikor smo izvedeli bo hišni svet novega samskega bloka poravnal račune za montažo števecv. Vprašanje je, če je taka odločitev hišnega sveta pravilna. To vprašanje se postavlja, če upoštevamo, da hišni svet ni kriv za to, če se števecv niso prej montirali in končno tega računa ni dolžan poravnati. Stroške montaže električnih števecv naj bi nosili tisti, ki so zakrivali, da le ti niso bili pravočasno vgrajeni. Nekdo bo dejal: vpiknili so se v malenkost. Odgovor naj bo: pri malenkostih je potrebno začeti, potem ne bo prišlo do takih pojavov pri velikih investicijah. Čas je, da o teh pojavih resno razmišljamo in storimo vse, da ne bomo potem po nepotrebem zapravljali denarja, ki ga gotovo nimamo na pretek.

T. Stefanec

80 OSTARELIH KMETOV BREZ PREŽIVNINSKEGA VARSTVA

IZ SKLADA ZA PREŽIVNINSKO VARSTVO KMETOV PREJEMATA PREŽIVNINO DVE OSEBI — ZADRUGE NISO ZAINTERESIRANE ZA ODKUP ODDALJENIH ZEMLJIŠC — VEČINA OSTARELIH OBCANOV IMA MALO ZEMLJE.

Lansko leto je naša občinska skupščina sprejela odlok o preživninskem varstvu kmetov in je ustanovila potreben sklad. Omenjeni odlok je bil sprejet zato, da bi se starejšim občanom omogočilo, da prodajo svoja posestva družbenim delovnim organizacijam, tako dobljeni denar pa vložijo v sklad za preživninsko varstvo kmetov. Iz sklada bi potem dobivali mesečno preživnino in bi jim bilo nudeno socialno varstvo. Odlok je bil sprejet iz socialnega stališča, dokler ne bodo sprejeti predpisi o kmečkih pokojninah. Oblike omenjenega varstva ostarelih kmetov pa so v posameznih občinah različne.

V lenarški občini je bilo do sedaj vplačano v sklad za preživninsko varstvo kmetov nekaj nad štiri milijone din. Sredstva so od prodanega posestva kmetijskih zadrug. Denar bo koriščen tako, da bosta dve osebi dobiva-

li skupno mesečno 32 tisoč din preživnino do svoje smrti. Če bo sredstev v skladu premalo, pa jih bo morala dodati občinska skupščina.

Do sedaj, razen omenjenega primera v naši občini nihče drug ne prejema sredstev iz sklada za preživninsko varstvo. Tu so nastali določeni problemi. Vrednost zemljišč je vedno nižja, življenjski stroški pa so vedno višji. Preživninsko varstvo naj bi se nudilo starejšim osebam, moškimi nad 65 let in ženskam nad 60 let starosti. V naši občini je okoli 80 ostarelih kmetov, katerih otroci so se odselili v mesta in jih pustili na starost same ali pa svojcev nimajo. Poseben problem pri tem pa je, da je vrednost njihovega zemljišča premajhna in se ne splača njihove zemlje prodati ter dati sredstev v sklad za preživninsko varstvo kmetov, ker bi svoja sredstva lahko črpali iz sklada

le nekaj mesecev, nato pa bi morala dati dodatna sredstva občina, katera pa zato nima denarja.

Z ozirom na to, da so nekatere kmetije, na katerih živijo ostareli občani na bolj oddaljenih območjih, zadruge nimajo interesa, da bi jih vključili v lastno proizvodnjo. V zadrugah zato predlagajo, da bi manjša, za družbeno proizvodnjo nezanimiva posestva, vzeli v najem zasebniki v okviru zemljiškega maksimuma in bi potem oni skrbeli za ostarele kmete. Nato pa bi lahko ti najemniki z zadrugo sodelovali preko pogodbenega sodelovanja. Proizvodnjo na teh površinah pa bi lahko preusmerili na živinorejo in sadjarstvo.

Z omenjenim pa ni mišljeno, da se družbena proizvodnja ne bo širila po zastavljenem programu. Agrokombinat KZ Lenart bo n. pr. še vedno širil družbeno proizvodnjo na interesnih območjih v Zamarkovi, Setarovi, Gočovi, Čagoni, Verjanah in Porčiču. Kmetijska zadruga Zg. Sčavnica-Velka pa bo širila svoje površine v dolini Zic, Sčavnice in Plodrešnice.

Iz povedanega je razvidno, da je v naši občini okoli 80 ostarelih občanov v težkem položaju. O vprašanjih bi bilo potrebno razpravljati in najti konkretne rešitve, če ne, bodo socialni problemi vedno težji.

Franček Stefanec

V tej temi nikakor ne najdem notranjih rezerv.

POČASTILI SO DAN VSTAJE

Dan vstaje slovenskega naroda, 22. julij so v Lenartu svečano proslavili pripadniki predvojaške vzgoje, ki so v lenarškem parku zakurili kres in izvedli kulturni spored.

Trg je bil tega dne okrašen z zastavami, ljudje pa so se napotili v okoliške turistične postojanke.

KAJ JE Z IZVAJANJEM STATUTOV?

PO ENEM LETU SE NISO SPREJETI PRAVILNIKI

Komisija za družbeno samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu je izdelala obširno analizo iz katere izhaja, da so statuti delovnih organizacij dokaj dobro sestavljeni. Problem pa je predvsem v tem, da se slabo izvajajo. Pravilnike, ki jih predvidevajo statuti so do srede julija v celoti sprejeli le v zdravstvenem domu in deloma v zavodu za duševno defektne., medtem, ko v vseh ostalih delovnih organizacijah teh dokumentov še niso sprejeli, čeprav je poteklo več kot leto dni od sprejema statuta. Povsod so ukinili tudi statutarne komisije, tako, da sedaj nihče ne spremlja izvajanja statuta.

Ceprav so statuti v glavnem dobri je potrebno omeniti, da so v večini statuta premalo konkretizirane pravice in dolžnosti delavcev v proizvodnji, bolj pa so opredeljene v delitvi dohodka.

Ponekod tudi različno tretirajo odgovornost zaposlenih. So primeri, ko je odgovornost neposrednih proizvajalcev docela konkretizirana, medtem, ko so za odgovorne delavce določbe o odgovornosti zelo splošne. V nekaterih statutih je mogoče zaslediti dokajšnjo splošno načelnost. Pomembnejše določbe namreč v statutih izpuščajo z namenom, da jih bodo konkretizirali v raznih pravilnikih.

Komisija za družbeno upravljanje ugotavlja, da člani samoupravnih teles poredkoma poleg dnevnega reda dobijo tudi ostalo gradivo. Seje se običajno sklicu-

jejo tako pozno, da se je na razpravo težko pripraviti. Večina delovnih organizacij se namreč poslužuje določila v statutu, ki določa, da je v nujnih primerih mogoče sejo sklicati v treh dneh. To se zlasti dogaja v Kmetijski zadrugi Zgornja Ščavnica in obrtnem gradbenem podjetju. Gradivo za sejo je običajno slabo pripravljeno in ga člani samoupravnih teles ponavadi slabo razumejo. Po ugotovitvi komisije za družbeno samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu več delovnih organizacij v občini, ki ima posredno upravljanje seznanja člane kolektiva o sklepih in ukrepih, ki so jih samoupravni organi že sprejeli, ni pa v navadi, da bi upravljalce seznanili s predvidenimi ukrepi. Poseben problem v delovnih organizacijah naše občine je nagrajevanje, ki ga statuti sicer pravilno obravnavajo, v praksi pa se povsem drugače izvaja. V gradbenem podjetju na primer sploh ne plačujejo po opravljenem delu, medtem, ko v Agrokombinatu KZ Lenart, Kmetijski zadrugi Zg. Ščavnica in Klemosu neposredne proizvajalce plačujejo po učinku, zaposlene na vodilnih delovnih mestih in v upravi, pa ne. Agrokombinat KZ Lenart se je že lotil priprav na prehod nagrajevanja po učinku vodilnih in strokovnih delavcev. V večini delovnih organizacij naše občine je osebni dohodek strokovnih in administrativnih delavcev odvisen predvsem od položaja, ki ga ima nekdo v de-

lovni organizaciji, od delovne dobe in drugih manj pomembnih faktorjev. Skoraj povsod pa postavljajo najpomembnejšo in sicer to koliko tak delavec dejansko opravi na svojem delovnem mestu.

Iz takega sistema nagrajevanja strokovnih in upravnih delavcev izhaja, da je lahko njihov osebni dohodek večji od dejansko opravljenega dela ali pa manjši.

Ceprav statuti dokaj dobro obravnavajo pravice delavcev izhajajoče iz delovnega razmerja so zabeležili precej grobih kršitev teh pravic. Mnogo je namreč primerov nepravilnih odpustov delavcev, premeščanja iz enega na drugo delovno mesto brez pristanka delavca ali brez predhodnega sklepanja o tem na pristojnem samoupravnem organu, neupoštovanja določb o zaščiti žene in matere na delovnem mestu, nepravilnega odnosa do zaposlenih z zmanjšano delovno sposobnostjo in obravnavanja prekrškov delavcev po različnih kriterijih.

V nekaterih delovnih organizacijah se tudi ne držijo v celoti določil statuta, ki razmejujejo pristojnosti posameznih samoupravnih teles. Tako prihaja do nepotrebnega dupliranja in odvečnih sestankov. O zadevah pa nemalokrat odločajo tudi nepristojni organi, medtem, ko pristojni organi potrjujejo sklepe nepristojnih organov.

Analiza med drugim ugotavlja, da statute v delovnih organi-

zacijah zelo različno vrednotijo in, da jih v večini primerov smatrajo za dokument, ki nima posebnega pomena za delovno organizacijo. Zato tudi ni čudno, da se statuti slabo, v nekaterih primerih pa sploh ne izvajajo. Ob vsem tem se postavlja vprašanja ali ni nekdo odgovoren za tako stanje in kaj nameravajo subjektivne sile v delovnih organizacijah storiti, da se bo stanje čimprej izboljšalo. T. Stefanec

TURIZEM IN CENE...

(Nadaljevanje s 1. strani)
stičnega podjetja za vso občino, ker sedanje razdrobljeno poslovanje družbenega sektorja gostinstva več škodi kot koristi.

Taka močna gostinsko turistična organizacija naj bi se ukvarjala s pospeševanjem gostinstva in turizma na celotnem območju občine. Z združitvijo gostišč družbenega sektorja v enotno podjetje bi tudi prihranili na stroških za administrativno osebje.

Odborniki so tudi predlagali, da bi kazalo v zvezi s turizmom poskrbeti za izboljšanje cest, ki so v precej slabem stanju.

V zvezi s to točko so sprejeli tudi obširno priporočilo za gostinske in turistične organizacije. Program dela občinske skupščine, ki so ga sprejeli na zadnji seji predvideva med drugim v avgustu razpravo o določitvi akontacije za stanovanjske najemnine. Septembra naj bi skupščina imela na dnevnem redu problematiko družbenih služb, oktobra revalorizacijo stanovanj in socialno skrbstvo, novembra zdravstveno varstvo v občini in decembra razpravo o sedemletnem perspektivnem razvoju občine. Odborniki lenarške občinske skupščine so na zadnji seji sprejeli tudi odredbo o najvišjih maloprodajnih cenah za nekatere živila. Tako je za govejo pečenko določena najvišja prodajna cena I. razred 1.800 din kg (Maribor 2.100), goveje stegno, bržolo in pleče I. razred 1.380 (Maribor 1.800), telečje stegno, pleča in bržolo 1.450 din kg (Maribor 2.100) in svinjsko stegno, pleče in vrat 900 din kg (Maribor 1.400). V primeri z mariborskimi cenami so v Lenartu cene nekaterim vrstam mesa znatno nižje.

Na zadnji seji občinske skupščine Lenart so nadalje med drugim še potrdili gozdno gospodarski načrt za območje lenarške občine za obdobje do 1973. leta.

Načrt je izdelan v skladu s splošnimi predpisi in republiškimi zakonom o gozdovih. Po ureditvenem načrtu naj bi se zagotovilo načrtno gospodarjenje z gozdovi, kar naj bi pripomoglo k povečani proizvodnji lesa, k smotrnejšemu izkoriščanju gozdov in zagotovilo obnovo gozdov.

V prihodnji številki bomo objavili obširni izvešček iz gozdnogospodarskega načrta in priporočilo občinske skupščine v zvezi z nadaljnjim turističnim razvojem v občini. T. Stefanec

Zmanjšani obseg gradbenih del

OKTOBRA STANOVANJA ZA UCITELJE V BENEDIKTU

Janeza Erjavca, direktorja obrtnega gradbenega podjetja v Lenartu smo prosili naj bi za naše bralce odgovoril na nekaj vprašanj. Vabilu je bil ljubeznivo odzval in nam povedal.

KAKSEN JE LETOSNJI OBSEG GRADBENIH DEL?

Obseg gradbenih del je letos glede na znatno zmanjšanje investicij nekoliko skrčen. V občini ne predvidevamo nobene novogradnje in adaptacije. Deloma bomo končali z že začetimi gradnjami. Predvidevamo pa več novogradenj izven občine, tako, da nam dela ne bo primanjkovalo.

KAJ PRAVITE NA PRIPOMBE NEKATERIH O POČASNI GRADNJI NEKATERIH OBJEKTOV?

Dejanski vzrok za počasno napredovanje gradbenih del na posameznih objektih je v pomanjkanju gradbenega materiala. Splošno znano je, da na tržišču predvsem primanjkuje betonsko železo srednjih profilov in opeka. Na objektih za katera nimamo zagotovljenih vseh sredstev delamo počasneje in delovno silo čestokrat premeščamo tja, kjer so sredstva zagotovljena, oz. kjer

ni pomanjkanja gradbenega materiala.

KDAJ BODO V BENEDIKTU DOKONČANA UCITELJSKA STANOVANJA?

Te dni bomo začeli z nadaljevanjem gradnje učiteljskih stanovanj v Benediktu. Računamo, da bodo vseljiva koncem letošnjega oktobra.

KAKO JE S STROKOVNIM KADROM PRI VAS IN KAKSNI SO V TEJ ZVEZI NACRTI?

Po tem vprašanju smo v zadnjem času dosegli lep napredek. V zadnjih letih smo štipendirali dijaka na srednji gradbeni šoli. Trenutno štipendiramo člana našega kolektiva v Mariboru za pridobitev kvalifikacije. Nekoga pa bomo štipendirali tudi na delovski gradbeni šoli.

KAKSNI SO VASI NADALJNI NACRTI ZA RAZVOJ PODJETJA?

Pravkar smo začeli izdelovati analize, ki nam bodo pokazale kakšna je perspektiva našega podjetja. Odločili pa smo se že, da bomo vse lastne investicije izvajali izključno z lastnimi sredstvi. Računamo, da bomo ostali pri sedanjem predmetu poslovanja in, da bomo znatno povečali tudi delovno storilnost. Pristopili

smo k sistematičnemu proučevanju nagrajevanja po delu in predvidevamo, da bomo v najkrajšem času v celoti uvedli nagrajevanje po prizadevnosti vsakega zaposlenega na svojem delovnem mestu.

T. Stefanec

Na fotografiji: Lenarško gradbeno podjetje gradi te dni učiteljska stanovanja v Gradišču.

Foto: Franček Stefanec

KAJ SO PAVEDALI OBISKOVALCI NAŠIH GOSTISC

ANKETIRANCI NAJRAJE ZAHAJAJO V ČRNI LES IN MALE TROJANE

VECINA PREDLAGA

CRNI LES POTREBUJE KOPALISČE.

Z namenom, da bi izvedeli kakšno je stanje v našem gostinstvu in turizmu smo se odločili za anketiranje obiskovalcev nekaterih gostišč. Anketo smo izvedli v Črnem lesu, lenarškem Grozdu, gostišču Serneč v Lenartu in v Malih Trojanah. Na osem postavljenih vprašanj je odgovorilo 30 anketirancev.

Ceprav je anketa zajela sorazmerno majhno število obiskovalcev gostišč je po svoje vendarle zanimiva saj je opozorila na številne probleme, ki jih je potrebno čimprej rešiti, pokazala pa je tudi določen napredek našega gostinstva in turizma.

Pri izvedbi ankete so sodelovali tudi zaposleni v naših gostiščih. Za njihov trud se jim tem potom najlepše zahvaljujemo. Anketirancem smo med drugim postavili naslednje vprašanje:

GOSTISCA NA NAŠEM OBMOČJU V KATERA NAJRAJE ZAHAJATE?

Od vseh anketirancev jih je 13 odgovorilo, da najraje zahajajo v Črni les, 12 pa se jih je odločilo za Male Trojane.

Zanimivo je, da se nihče izmed anketirancev v Črnem lesu ni odločil za gostišče Grozd in Serneč, precej pa jih je navedlo Male Trojane. V Črnem lesu smo anketirali nekaj manj kot polovico obiskovalcev, ki so bili prvič v tem gostišču, medtem, ko je anketa seveda povsem slučajno zajela v vseh ostalih gostiščih samo stalne goste.

Zanimivi so odgovori na drugo vprašanje v naši anketi s katerim smo želeli izvedeti kaj goste v posameznem gostišču najbolj prijetno preseneča. Naj takoj rečemo, da so za veliko večino vseh anketirancev v Črnem lesu najbolj prijetno presenečenje natakare na račun katerih je precej pohvalnih besedi, nekaj pa tudi takih, ki jim niso posebno v čast. Tako posamezniki negotujejo nad počasno postrežbo in nevljudnostjo do nekaterih gostov.

Najbolj pogosti odgovori v zvezi z omenjenim vprašanjem, ki veljajo za Črni les pa so: prijeten gozd, hitra postrežba, sveži zrak, pristno okolje. Samo eden anketiraneč pa pravi, da ga najbolj prijetno presenečajo domače specialitete.

Za Male Trojane veljajo približno enake ugotovitve kot za Črni les in jih je mogoče izraziti z dobesednim mnenjem nekega anketiranca: »Preseneča me solidna postrežba, kvaliteta jedil in pijač«. Znana gostilna Serneč v Lenartu zasluži po besedah anketirancev vso pohvalo, kar je gotovo najbolj izrazil eden izmed anketirancev z besedami: »V tem gostišču me najbolj prijetno preseneča dobra kuhinja, postrežba, čistoča in vljudnost strežnega osebja«. Tako laskavega priznanja ni dobilo skoraj nobeno gostišče.

Žal pa anketiranci z Grozdom niso kdo ve kaj zadovoljni. To je mogoče povzeti tudi iz tega, da

samo enega anketiranca prijetno preseneča hitra postrežba, medtem, ko večina meni, da preseneča renovirani lokal in novo urejeni vrt na dvorišču. Na račun Grozda je tudi nekaj kritičnih pripomb zaradi visokih cen, počasne postrežbe in vlage v sobah.

Za gostišče Serneč pa se en anketiraneč pritožuje, da ga moti razgrajanje. V Črnem lesu pa naše anketirance v nekaj primerih najbolj motijo visoke cene, predolgo čakanje na strežbo in to, da še postojanka ni dograjena:

Za Črni les nekateri pravijo, da se čuti pomanjkanje kvalificiranih strežnikov, predlagajo pa med drugim večjo izbiro specialitet in to, da naj bi bile gibaniče večkrat na voljo. Predlagajo tudi večjo izbiro sadnih sokov.

Anketiranci v Grozdu med drugim predlagajo naj bi večkrat prirejali različne zabavne prireditve s solidno godbo.

Z našo anketo smo hoteli ugotoviti kolikor se obiskovalci gostišč zanimajo za spominke. Večina ji hje odgovorila, da še doslej niso kupili nobenega spominka, nekaj je takih, ki pravijo, da so cene spominkov previsoke, drugi pa pravijo, da jih ni mogoče dobiti.

Anketa je odločno pokazala premalo efektivno propagando za naša gostišča. To je morebiti najboljše in duhovito izrazil nek anketiraneč z besedami: »Na Črni les me je opozorila reklama, ki je ni.«

Slučajno smo izvedeli, da je ta doma izven naše občine.

Zadnje vprašanje v naši anketi se je glasilo: **KAJ BI VI, CE BI IMELI MOŽNOST, ZGRADILI V ČRNEM LESU K OBSTOJEČEMU?**

In odgovori: kopalnišče, čolnarstvo, weekend hišice, uredil bi bližnji ribnik za ribolov, večji prostor v senci za parkiranje avtomobilov, avtokamp, zgradil bi sobe za tujce oz. potujoče goste, uredil bi ribnik in nanj postavil čolne, zgradil bi večje gostišče. Takih in podobnih odgovorov je še več. Večina pa izzveni v tem smislu, da je potrebno urediti takozvano lenarško jezero in ga usposobiti za kopanje.

Naši anketiranci so izrekli nekaj upravičenih pripomb tudi na račun čistoče. Naj te pripombe izrazimo z besedami novinarja RTV Ljubljana Jožeta Klobovesa, ki pravi: »Strežno osebje je potrebno naučiti, da je tudi metla pomemben ogostinski instrument. Za embalažo je potrebno najti primerno mesto. Skratka, priporočam smisel za red.«

Tone Stefanec

»Agrokombinat« KZ Lenart
razpisuje

študijske za dijake na Vinarsko-sadjarški šoli Svečina in živinorejsko-poljedelski šoli Turnišče pri Ptujcu.

Prošnjo s priloženo o končani osnovni šoli in kratkim življenjepisom pošljite do 20. avgusta 1965 na naslov: »Agrokombinat« KZ Lenart v Slov. gor.

SREČANJE

Nevarnost je bila njegov poklic

Predstavniki osnovne organizacije RK iz Lenarta so pred nedavnim obiskali 93-letnega Jakoba Rozmana na Mariborski cesti v Lenartu in mu poklonili prikupno darilo ob njegovem rojstnem dnevu.

Jakoba Rozmana poznajo daleč naokrog, posebno pa lenarčani, saj skorajda ni strehe v Lenartu po kateri se ne bi plazil klepar Jakob, za katerega vedo povedati, da je preziral nevarnost in, da se je še do pred dvema letoma smelo spuščal na strehe in po-

vedo povedati njegovi bližnji, zmerom dobre volje, včasih je rad pogledal tudi v kozarec. Toda nikdar toliko, da bi se zaradi tega predal veliki nevarnosti. V vseh letih njegovega plodnega dela se mu namreč ni pripetila nobena nesreča. Jakob Rozman pa ni bil samo mojster svojega poklica, ki se je neprivezan vzpenjal po najvišjih strehah naše občine, ampak tudi nemirni svetovni potnik. Zelja po spoznanju tujega sveta in po izpopolnjevanju strokovnega znanja ga je vodila v razne deže-

stori to in ono. Med drugim so ga lenarčani imeli priložnost večkrat videti na cerkvenem zvoniku, telovadnici, združnem domu in na usnjarni. Po pravici je mojster Rozman lahko zadovoljen s svojim delom, saj je domala vsaka hiša plod tudi njegovega dela.

Začelo se je pred več kot šestdesetimi leti v Avstriji, kjer se je izučil kleparskega poklica. Potem ga je pot vodila v Gradišče v Slovenskih goricah, kjer se je zadrževal samo dve leti, celih 60 let pa je prebil kot kleparski mojster v Lenartu, kjer njegovega dela še danes marsikdo ne more pozabiti.

V mladih letih je bil, kakor

le. Spotoma se je ustavljal pri mojstrih njegovega poklica, ki so mu povsod šli na roko.

Peš je prepotoval Nemčijo, Avstrijo, Češko, del Madžarske, severno Italijo, kot slepi potnik pa je celo poromal v Ameriko.

Ceprav močno v letih, mojster Jakob na zunanje ne kaže svoje starosti. Ves je mladosten, čeprav zadnje čase slabše sliši, pa tudi sicer mu moči že pešajo. Naj nam ne zameri, če se tudi naše uredništvo, čeprav malo pozno, priključuje čestitkam ob njegovem pomembnem življenjskem jubileju.

Tekst: T. Stefanec
Foto: M. Brumen

Komunisti o novih gospodarskih ukrepih

(Nadaljevanje s 1. strani)
radi elementarnih nežgod, ki so letos precej prizadele kmetijstvo naše občine. Grajali so lenarško gostinsko podjetje, ki je prekomerno povečalo cene svojim uslugam.

Nadalje so menili, da so dane možnosti prenosa nekaterih pristojnosti iz občinske uprave na delovne organizacije in bi bilo mogoče tudi v upravi občine znižati število zaposlenih.

Na seji so povedali, da nekateri občani ne razumejo zakaj je prišlo do zvišanja cen, zato so predlagali naj bi sklicali sestanke in občanom to pojasnili. Bili so tudi mnenja, da se cene ne bi smele povečati do maksimalne stopnje ampak v skladu s kupno

močjo našega prebivalstva.

Na zadnji seji občinskega komiteja ZKS so še sklenili naj komunisti pripomorejo k temu, da se bodo v vseh delovnih organizacijah čimprej sestali samoupravni organi in sprejeli konkretne sklepe za uspešno izvajanje gospodarske reforme.

T. Stefanec

Modrosti za starejše

— V stiku z drugimi mislite bolj na nje, kot na sebe! — So stari, ki so manj zadovoljni od vas: pomagajte jim, da bi se zgedovali po vas. — Morda niste preveč pametno izkoristili mnoga leta. Zato ne razsipavajte s tistimi, ki vam še preostanejo.

STROGO ZAUPNO**KAJ BO Z LETOSNJIM
KRAJEVNIM
SAMOPRISPEVKOM?**

V naši občini nobena krajevna skupnost ne koristi letošnjih sredstev krajevnega samoprispevka. S skromnimi sredstvi iz prejšnjih let krajevne skupnosti urejajo najnujnejše komunalne zadeve, predvsem ceste, ki so najbolj potrebne popravila. Letošnjega krajevnega samoprispevka krajevne skupnosti ne morejo koristiti, ker ga še niso, razen nekaterih izjem, predpisale.

Višino prispevka pa niso predpisale zato, ker niso izpisale iz kartoteke pri upravi občinske skupščine novo izračunani katastrski dohodek.

Ta dohodek je namreč osnova za določitev višine krajevnega samoprispevka. Na upravi občinske skupščine smo izvedeli, da je z izpisovanjem novega katastrskega dohodka precej dela in, da uslužbenci občinske uprave tega ne bodo delali, ker to ne sodi v njihovo delovno področje. Krajevne skupnosti naše občine so namreč popolnoma samostojne glede predpisovanja in razporejanja sredstev krajevnega samoprispev-

ka. Imajo tudi svoje tekoče račune. Zato je razumljivo, da so tudi dolžne izpisati katastrski dohodek, če bodo hotele določiti krajevni samoprispevek. Vse pa kaže, da krajevne skupnosti čakajo, da bo to storila občinska uprava, ko le ta pričakuje, da bo do to delo opravile krajevne skupnosti. Medtem, ko se med krajevnimi skupnostmi in upravo občinske skupščine bje »tiha vojna« okrog nekega administrativnega opravila, pa se občani sprašujejo kaj je z letošnjim predpisom krajevnega samoprispevka. Nekateri celo na račun nepredpisanega krajevnega sa-

moprispevka opravljajo razna komunalna dela, kar pa seveda ni v skladu s samoupravnimi pravicami občanov, ki po statutih krajevnih skupnosti razdeljujejo sredstva krajevnega samoprispevka. Skrajni čas je, da se krajevne skupnosti in uprava lenarske občine pogovorijo kdo bo opravil in do kdaj prepis katastrskega dohodka, krajevne skupnosti pa bodo morale čimprej določiti višino prispevka in odloke o tem objaviti v medobčinskem uradnem vestniku.

T. Štefanec

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Cenjene potrošnike obveščamo, da je delavski svet našega podjetja določil za kavovine maržo v višini 20 odstotkov. K odloku o oblikovanju maloprodajnih cen za določene proizvode Skupščine občine Lenart marža kavovinam ni določena, ker je delavski svet smatral, da kavovine spadajo v grupo osnovnih življenjskih artiklov, je upoštevaajoč višino marže v sosednjih občinah določil omenjeno maržo. V omenjenem odloku je marža za testenine 20 odstotna, tudi to je delavski svet znižal na 15 odstotkov, kot je v sosednjih občinah.

*Delavski svet trgovskega podjetja
»Potrošnik — Izбира«*

ČESTITKE

Vse dobro in lepo želijo za življenjski praznik MARIJI LAMPL, Dervovi mami v Močni. Obenem ji voščijo, da bi še vrsto let ostala zdrava in srečna v krogu svoje družine.

Enake čestitke hčerki Marici, ki živi v Clevelandu, vsi Novakovi. Očeta Jožeta, Liziko in Štefko pa lepo pozdravljajo.

Trezika Novak

Micki in Franclu FRAS, želim za obletnico skupnega življenja, zadovoljstvo še mnogo let.

Anica

Oglas

Od Voličine do Lenarta se je izgubila zelena jopica (brezrokavnik). Poštenega najditelja prosimo, da jo proti nagradi vrne v upravo lista ali na pošto v Voličini.

*Jože Zorko
Jurovski dol*

PISMA BRALCEV**Dobro so igrali**

Člani prosvetnega društva Jurovski dol so pred nedavnim uprizorili na domačem odru ljudsko igro »Črni križ pri Hrastovcu« s katero so tudi gostovali v Lenartu, Crnem lesu, Sladkem vrhu in Jakobskem dolu.

Po mojem mnenju je uprizoritev dobro uspela in zaslužijo igralci vso pohvalo, zlasti pa režiser in igralec Janko Banič in igralec Andrej Tomažič.

Uprizoritev je bila rezultat velikega truda vseh nastopajočih in se jim v svojem imenu zahvaljujem za prijetno kulturno doživetje.

*Jože Zorko
Jurovski dol*

Kdo trga plakate?

Predstavniki društev in organizacij v Lenartu se pritožujejo, da neznanci ne morejo pustiti pri miru plakatov za razne prireditve, ki jih organizatorji prireditve razobešajo. Zanimivo bi bilo vedeti komu so na poti ti plakati. To nekulturno početje je vredno obsojanja in kaže povzročitelje poiskati ter jih primerljivo poučiti, da tako ne gre ravnati.

F. S.

KOZERIJA**LJUBI JEZIK NAŠ DOMAČI**

Našim občanom, zlasti pa raznim funkcionarjem društev nikakor ni mogoče oporekati domiselnosti glede uporabe slovenskega jezika, ki bi se ji čudili tudi v širšem svetu, če bi zanjo vedeli.

Gre predvsem za to, s kolikšno ljubeznijo negujemo naš materin jezik, ki je tako prožen, da preprosto preseneča. V nas je nekaj, kar naravnost terja stalno spreminjanje slovenskega jezika. Vedno znova iščemo nove in originalne rešitve, da bi bil naš jezik čimbolj domač, takorekoč čimbolj ljudski.

To zadnje sem dobro zapisal. Jezik mora biti čimbolj ljudski, saj je vendar namenjen ljudem. Zato je popolnoma pravilno, da v naši občini zlasti na plakatih za veselice in razne druge tovrstne prireditve, pišemo tako kot govorimo. Srbi so to že zdavnaj spoznali za potrebno in tako tudi delajo. Mi pa se temu cilju čedalje bolj približujemo.

Je mar kaj bolj pristranskega kot to, če na primer piše na filmskem lepaku, da bodo predvajali egiptski film. Ne-

kateri sicer pravijo, da bi moralo pisati egiptovski. Toda to trdi samo peščica nezadovoljnih nečev in sitnečev, ki jim ni nikdar nič po volji.

Slovenski pravopis je popolnoma odveč. Naj ga uporabljajo sestavljalci. Jezik pa naj se razvije od spodaj navzgor. Vsak kraj naj po svoje piše svoje plakate, lepake in vabila. Kdo za vruga bo pa prebiral tisto debelo bukvo, ki se ji pravi Slovenski pravopis. Če bomo vztrajali pri prijetno doneči domači slovenščini bomo prisilili sestavljalce pravopisa, da vnesejo potrebne spremembe. Pri vsem tem je narobe le to, da smo potvorili nekatere nazive na javnih lokalih. Zakaj smo to storili? Mar v množici v domačem jeziku napisanih plakatov, ti po pravopisu napisani nazivi ne delujejo odvratno. Čimprej jih je potrebno odstraniti!

Naj vsakdo vidi, da živijo pri nas originalni in izvorni ljudje, ki vztrajno iščejo nove slovenske izraze, ki pa so na veselje v popolnem nasprotju s slovenskim pravopisom.

Anzek

**FILMSKI
Spored**

LENART
22. avgusta 1965
»SEVER, SEVEROVZHOD«
ameriški VV film
29. avgusta 1965
»ZVEZDA RIA«
zah. nemški film

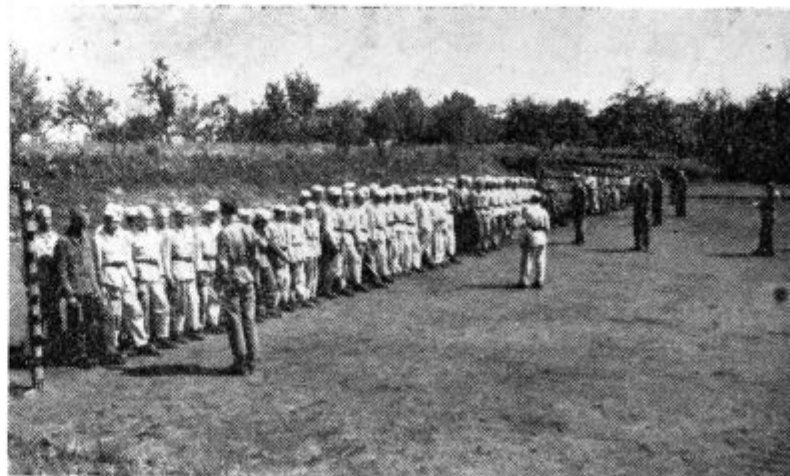
GRADIŠČE
22. avgusta 1965
»TAJNA ORIENTA« I del
nemški film
29. avgusta 1965
»TAJNA ORIENTA« II. del
nemški film

VOLICINA
22. avgusta 1965
»ČLOVEK IN ZVER«
jugoslovanski film
29. avgusta 1965
»ORIENTALKA«
italijanski SC film

STARA SMESNICA

»No Jože, kaj so pa tebi rekli pri naboru?« — Jože ponosno: Čudili so se mi. Rekli so: ko bi dečko ne bil krofast, ko bi ne bil škilav in ko bi imel raven hrbet ter ravne noge, bi bil gotovo najlepší vojak celega polka.«

Koledar 1899

Nedavno je bilo v Lenartu končano taborenje pripadnikov predvojaške vzgoje. Letos je bilo na predvojaški v dveh izmenah 266 mladincev, kar je tudi največ v zadnjih letih. Poleg predavanj iz vojaškega življenja so mladincem predavali družbeno politični delavci o novih gosposarskih ukrepih in drugih družbeno političnih vprašanjih. Mladinci so tudi prirejali športna srečanja in imeli druge prireditve. Na fotografiji: Mladinci, pripadniki predvojaške vzgoje se v Lenartu pripravljajo na odhod na predavanja.

Foto: Brumen

Dr. Ivo Rapoc

POSPEŠEVALNI UKREPI V PRAŠIČEREJI

4 SEZNAM
rejcev plemenskih merjascev na območju »Agrokombinata« KZ Lenart

VOLICINA:

Vogrinc Feliks, Sp. Volicina;
Kranvogel Franc, Sp. Volicina;
Ornik Jakob, Selce;
Fekonja Edvard, Nadbišec;
Bašl Karel, Dogle njive;
DDD Hrastovec, Zg. Volicina.

GRADISČE:

Horvat Karel, Zg. Verjane;
Lasbaher Franc, Sp. Senarska;
Pečovnik Vinko, Gočova;
Pihler Franc, Zg. Verjane;
Senekovič Stanko, Zg. Porčič;
Polič Jože, Osek.

JUROVSKI DOL:

Rotman Mirko, Sp. Gasteraj;
Leš Leopold, Partinje;
Senekar Jože, Malna;
Majerič Vinko, Partinje;
Grager Alojz, Zg. Gasteraj;
Skamele Franc, Jurovski dol.

BENEDIKT:

Senekovič Jože, Trstenik;
Zorman Friderik, Drvanja;
Zemljič Janez, Zenjak;
Kramberger Franc, Sp. Ročica;
Kocbek Viktor, Benedikt.

CERKVENJAK:

Vršič Marija, Stanetinci;
Zorko Matija, Brengova;
Zmauc Marija, Cogetinci.

LENART:

Purgaj Karl, Varda;
Suman Franc, Zg. Žerjavci;
Petovar Albin, Lenart;
Rop Vinko, Lormanje;
Polič Franc, Zamarkova.

ODREDBA

o obveznem odbiranju merjascev in okvirni tarifi za osemenjevanje svinj na območju občine Lenart.

1.

Vsi merjasci, ki se uporabljajo za plemo, morajo imeti potrđilo o poreklu in proizvodnji, potrđilo o plemenski sposobnosti in dovoljenje za uporabo.

2.

Vsi, nad 6 mesecev stari merjasci, za katere ni bilo izdano dovoljenje za uporabo, morajo biti kastrirani. Ta odločba ne velja za merjasci v priznanih rejčkih središčih.

3.

Skočina, ki znaša 1.400 din za pripušeno svinjo, se plača za prvo osemenitev svinje in dve nadaljnji, če se pri prvi ni obrejala. Lastnik merjasca pobira skočino dvakrat na leto po potrđilih o osemenitvi, ki jih izdaja rejec ob pristupu v trojniku. En izvod potrđila dobi lastnik plemenice, drugi izvod odda lastniku merjasca, tretji izvod pa obdrži rejec za obračun oskrbnine merjasca za lastnikom.

Vsak rejec oziroma lastnik priznane pasme je dolžan točno voditi evidenco o skokih in prigonihi.

4.

Rejci merjascev, ki kršijo določbe 2. in 3. točke te odredbe, se kaznujejo z denarno kaznijo do 10.000 din.

5.

Ta odredba je stopila v veljavo z dnem ko je bila objavljena v »Uradnem vestniku okraja Maribor«, uporablja pa se od 1. julija 1961.

VERA FILIPOVIC:

»TUDI DIPLOMATI SO BILI ZADOVOLJNI«

Zmotili smo jo sredi največje gneče. Bila je sobota popoldne in v Crnem lesu se je kar trlo obiskovalcev od blizu in od daleč. Brhka natararica Vera Filipović nam je povedala, da je v Crnem lesu že od vsega začetka. Prišla pa je sem na prigovarjanje nekaterih vodilnih iz lenarškega kombinata naravnost iz renomirane Slavije v Mariboru.

Fiksna plača 40 tisočakov mesečno. Pravijo, da bomo odslej delali po učinku.

KAKŠEN JE ODNOS GO-STOV DO STREŽNEGA OSEBJA?

Dober. K nam prihajajo predvsem kulturni gostje **ZANIMIV DOGODEK?**

Obisk skupine diplomatov. Nekega dne so se ustavili v naši postojanki. Govorili so

90 let v službi ljudstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

občini. Pri orisu razvoja društva je poudaril, da je bilo v zadnjem času veliko storjenega za preventivno dejavnost in je vedno manj požarov. Po slavnostni seji je delegacija položila pred spomenik padlih za svobodo venec.

V dopoldanskih urah 1. avgusta je bila v Gradišču tudi gasilska parada, na kateri je sodelovalo okrog 200 gasilcev z desetiimi gasilskimi avtomobili, več motorji in s petnajstimi prapori. Najstarejše gasilce so peljali na ročni brizgalni iz leta 1890.

Po paradi je bilo ob kulturnem domu v Gradišču zborovanje, ki se ga je udeležilo tudi mnogo gostov iz gasilskih vrst in družbeno-političnih delavcev. Med drugimi so bili navzoči pokrovitelj prireditve, predsednik občinske skupščine Lenart Edo Zorko, zvezni poslanec Franc Suman in republiški poslanec JANEZ SVAJNCER, ki je imel slavnostni govor, v katerem je orisal razvoj naše družbene skupnosti in poudaril namen novih gospodarskih ukrepov. Za njim je govoril predsednik lenarške občinske gasilske zveze tov. Alfred Pirher, ki je gasilem čestital ob pomembni obletnici in je poudaril, da je potrebno gasilskim vrstam nudi-

ti vsestransko podporo. Zbrane na zborovanju je tudi pozdravil predsednik občinske skupščine Edo Zorko, nato pa so na prapor obesili darovane trakove in prebrali imena darovalcev zlatih in srebrnih žebličkov.

Najstarejšim članom gasilskega društva Gradišče so po zborovanju podelili značke. Za 50-letno delo v društvu je dobil značko Jože Golob, za 40-letno delo Feliks Naivirt, Ivan Perko in Jože Golob, za 30-letno delo Jakob Kmetec in Matija Majžir, za 20-letno delo Jakob Strakl, Rudi Pen in Tomaž Simonič, za 10-letno delo v gasilskem društvu Gradišče pa Ivan Peserl, Janez Magdič, Rudi Kraner in Franc Suta.

Po podelitvi značk je ženska gasilska desetina prikazala prikupno vajo.

Po končanem zborovanju so gasilci iz Maribora, Lenarta in drugih krajev priredili manever s sodobno gasilsko opremo. V popoldanskih urah pa so bile v Gradišču zabavne prireditve.

Gradišče je pomembni obletnici svečano proslavilo. V ta namen je bil trg okrašen z vencami in s številnimi zastavami.

F. S.

Na fotografiji: Natararica Vera. Kamera jo je ujela v trenutku odmora. Kdo ve o čem premišljuje

ZAKAJ SI SE ODLOČILA ZA CRNI LES?

Tukaj se mi dopade. Vse je nekam mirno. Privlačila pa me je tudi lepa okolica.

KAKŠEN JE TVOJ DELOVNIK?

Sestnajst ur neprekinjeno. Vsaki drugi dan prosto.

OSEBNI DOHODEK?

več jezikov, samo nemškega ne, ki smo ga obvladali mi v gostišču. Kljub temu smo se s pomočjo kretenj in mimike le sporazumeli. Preden so odšli so izjavili, da so bili s postrežbo zelo zadovoljni.

NAMERAVAS OSTATI V CRNEM LESU?

Vsekakor.

15. avgusta priredita lovski družini Pernica in Lenart

»LOVSKO SREČANJE V CRNEM LESU«

Program: — ob 14. uri lov na divje race na Komarniku in Pristavi;

— ob 16. uri streljanje na glinaste golobe;

— ob 18. uri podelitev nagrad;

— ob 19. uri polurni humoristični program mariborskih humoristov Tine, Stefa, Frančka in drugih.

Igrajo »lovski fantje« od 14. ure dalje. Pripravljene bodo lovske specialitete.

V a b l j e n i !

Kogler Zofka:

PRED 20. LETI

Sonce vzhaja iza gora in obliva pokrajino z rdečkastim sijem. Da, z rdečastim sijem, ki naznaja lepoto pravkar vstajajočega dne. Tudi pred dvajsetimi leti je vzhajalo sonce in veselo sijalo, vendar ne tako kot danes.

Prvi pomladanski vetriček je zapihal čez poljane, kakor da bi hotel olajšati svet, ki pričakuje nekaj velikega. To »veliko« pa ni bilo nič veselega ampak polno strahu in trepetu. Sonce je naznanjalo vesel dan, ki pa se je zvil v en sam dan groze in strahu.

Bilo je pred štiriindvajsetimi leti, ko sta čez našo jugoslovansko zemljo zaplapolali nacistična in fašistična zastava, zastavi krvi. Mnogo ljudi je končalo v taboriščih ali kako drugače. Civilno prebivalstvo je bilo žrtev maščevanja, če je fašistična zver izgubila bitko. Sežgane so bile vasi, porušena mesta, krvavi zidovi. Ta kri je klicala po maščevanju. Ta kri, ki je pritekla iz zavednih src slovenskega naroda, ki jim je bil cilj: »Vse za domovino in svobo-

do!« Žal pa vsa srca niso bila takšna. Nekateri so obrnili domovini hrbet in pričeli izdajati, izdajati svoje brate, svoje sestre in celo matere in očete. Padali so talci, padale so žrtve za žrtvijo. Iz vsake žrtve je vzkliklo novo drevo. Močno in pogumno. Domovina je potrebovala ljudi, zavedne ljudi za borbo proti okupatorju. Tudi najmlajši, ki so komaj pričeli živeti, so sodelovali v tej borbi, v borbi na življenje in smrt. To so bili kurirji. Prenašali so razna obvestila in sporočila o gibanju sovražnika in o tem in onem. Mnogo jih je žrtvovalo svoja mlada življenja, mnogo pa se jih je rešilo iz sovražnikovih klešč s pretezo.

Tako je bilo, danes pa je drugače. Zgradili smo, kar je bilo porušeno. Našemu mlademu rodu je zagotovljena lepa bodočnost. Toda padlih žrtev, ne moremo pozabiti, zato vzklikamo: »Slava žrtvam, ki ste žrtvovali življenja za svobodo!«

Glas mladih, Gradišče

BREZ VARSTVA JE VELIKO OTROK

(Nadaljevanje iz prejšnje št.)

V mnogih primerih so otroci, ki hodijo v šolo in tudi predšolski brez varstva. Starši jih puščajo doma same. Manjše otroke kmečke matere zaklenejo v stanovanju in gredo na dnino. S tem v zvezi so na seji poudarili, da bi bilo potrebno celodnevno bivanje otrok v šoli, vendar za to ni ne finančnih sredstev in ne potrebne strokovnega kadra. Predlagali so, da bi varstvo otrok

morali reševati v okviru krajevnih skupnosti. Otroke bi se dalo v varstvo materam, ki imajo za to veselje in primeren čas ter bi jih krajevna skupnost zato nagradila. V občini deluje samo en otroški vrtec v Lenartu s kapaciteto največ 30 otrok.

Poseben problem je v občini v družinah, katerih starši hodijo h kmetom na dnino in pri tem niso socialno zavarovani. Dogaja se tudi, da očetje hodijo na delo

v Avstrijo in pustijo doma družino. Za njo skrbijo le nekaj časa, nato pa na svoje najbližje pozabijo in ti žive v velikih težavah.

Predsedstvo za družbeno aktivnost žensk je nadalje na svoji seji poudarilo, da naj bi podjetja več skrbi in sredstev posvetila za reševanje socialnih primerov v občini. Nujno pa bi bilo potrebno tudi organizirati socialne službe vsaj za več podjetij skupaj,

če to drugače ni mogoče. Strokovna socialna služba bi bila potrebna tudi v upravi občinske skupščine, kjer je še vedno ni, kljub štirikratnemu razpisu se na to delovno mesto ni nihče javil.

Lani je bilo na območju lenarske občine 1.182 nesreč pri delu. V kolektivih imajo zaščitna sredstva, vendar jih ne uporabljajo. V lanskem letu pa niti eno podjetje ni na seji delavskega sveta razpravljalo o teh problemih.

ZAČASNI SKLEPI O DELOVNIH RAZMERNOSTI AGROKOMBINATA KZ LENART

(Nadaljevanje iz prejšnje št.)
POLEG REDNEGA SE DO 7 DNI IZREDNEGA DOPUSTA

Delavci zaposleni v rastlinski in sadjarski proizvodnji imajo takrat, ko delajo več kot osem ur dnevno, poleg 30 minutnega odmora še eno urni odmor, ki pa se ne šteje v delovni čas.

Z začasnimi sklepi o delovnih razmerjih je tudi določeno, da pripada zaposlenim poleg rednega še izredni plačani dopust do 7 dni. Delavec mora to pravico izkoristiti ob poroki, porodu v ožjem sorodstvu, strokovnem izpitu, selitvi, nesreči, težki bolezni ali smrti bližnjega sorodnika.

Združeni svet je za kršitelje delovnih dolžnosti določil naslednje ukrepe: opomin, javni opo-

min in zadnji javni opomin.

O izključitvi delavca iz delovne organizacije določa združni svet. Delavcu preneha delo v delovni organizaciji brez njegove privolitve, če se odpravi delovno mesto ali za dalj časa zmanjša obseg poslovanja ali kadar se izkaže, da delavec ni sposoben zadovoljivo opravljati poverjenega dela.

Med drugim je z začasnimi sklepi o delovnih razmerjih Agrokombinata KZ Lenart še določeno, da imajo zaposleni pravico do ugovora glede pravic in dolžnosti izvirajočih iz delovnega razmerja na upravni odbor 15 dni po prejemu zadevne odločbe. Proti sklepom o izključitvi pa mora zaposleni sprožiti delovni spor.

T. S.

DR. FRANC GABRSCEK

Izboljšati zdravje prebivalstva

ZVISANA POVPREČNA ZIVLJENJSKA DOBA OBCANOV — STEVILO SPLAVOV SE VECA — PRI NAS NAJVEČ SRCNIH IN RAKAVIH OBOLENIJ — UMRLJIVOST TBC BOLNIKOV JE PADLA, OBOLELOST PA POVEČALA — ZA ODKLANJANJE BOLEZNI MORA SKRBETI ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIZA IN VSI OBCANI.

Med vsebinsko bistvene probleme občinske in krajevnih organizacij Rdečega križa, spada vsklajevanje nalog, za katere je Jugoslovanski rdeči križ kot celota prevzel posebne obveznosti, kot so: krvodajalstvo, prva pomoč, zdravstvena vzgoja, mednarodna pomoč in drugo. Za takšno vsklajevanje nalog pa je nujno potrebno poznati, ne samo pro-

gram in statut JRK, temveč tudi naš družbeni razvoj in se aktivno vključevati v proces demokratičnega samoupravljanja. Za organizacijo RK je važno programiranje dela in integracija programov v splošne programe razvoja družbene skupnosti.

Pred našimi organizacijami RK so velike naloge. V boju proti

TEŽAVE S POPRAVILOM VODOVODA — Glavne cevi lenarskega vodovoda so položene iz zbirnega rezervoarja v Gočovi preko gočovskega polja proti Lenartu. To polje pa je bilo v zadnjih mesecih skoraj stalno poplavljenno. Ko je potem voda odtekla je prišlo do njih nja tal, ker se je zemlja pričela sušiti ter so popokale cevi. To je vzrok, da so bili lenarčani večasih brez vode. Napake je težko odkriti in jih delavci Komunalnega podjetja lahko odkrijejo šele takrat, ko iz okoli 2 m globine priteče voda. Na sliki vidite popravilo vodovodnih cevi na gočovskem polju v juniju letos. Foto: M. Brumen

alkoholizmu naj prevzame posebno mesto, predvsem delo z mladino. Zato mora RK v še večji meri posredovati mladini v šolah in na delovnih mestih, pravičen odnos do tega vprašanja. Razgovore o alkoholizmu je treba vključiti v vse tečaje RK, predvsem pa v tečaje prve pomoči in tečaje za mladino na vasi ali v podjetjih. Važna je tudi vzgoja za življenje, zakon in družino, vzgoja k spoštovanju med spoloma, vprašanje regulacije porodov in zaželjene nosečnosti. Vse te naloge naj RK v vse večji me-

ri kot doslej posreduje prebivalstvu.

Število registriranih in neregistriranih splavov v primeru z rojstvi stalno narašča. To je zažalostno, ne samo glede naše populacije stalnega padca rojstev pri Slovencih, temveč tudi zaradi zdravstvenega stanja naših žena, ker imajo splavi posledice pri zdravstvenem stanju. Pri tem pa je potrebno misliti tudi na materialne izdatke, že samo zdravljenje splavov stane skupnost veliko denarja.

(Se nadaljuje)

O ročnem delu, ki je bilo že takrat v navadi ni v urbarjih prejšnjih lastnikov še nič zapisanega. Ti se v večini niso sprijaznili s temi dajatvami, ter so začeli zemljo prodajati in se podrežati vitezom, ki so jih jemali v službo in varstvo.

Pod temi okoliščinami so začeli v Slovenskih goricah nastajati večji viteški dvorci, ki pa po posesti niso bili večji od veleposestnikov. Kot najstarejši in največji lastniki zemlje so bili že pred letom 1000 Dolenjski gospodje, katerih izvor ni znan. Dolenjski so imeli v svoji lasti Počehovo pod katero je spadalo kjer stoji danes Maribor. Domneva se, da so imeli svoje sedeže na današnji piramidi.

(Se nadaljuje)

— Naši kraji na letu 1000 —

Piše: Franc Šuman (48)

Ti župani so bili zastopniki oblasti v krajih, ponekod pa tudi sodniki za manjša kazniva dejanja. Te so pri nas imenovali »rihtarje«. Ta oblika vaške oblasti je bila prekinjena že pred drugo svetovno vojno, ko so bile manjše županije združene v večje.

Ko so postali solnograški nadškofje zemljiški gospodje med Dravo in Muro, so tukaj našli razdrobljeno (aladificirano) po-

sest in le nekaj večjih zemljiških lastnikov, med katerimi se omenjajo dobrenjski in pesniški gospodje, o katerih bom govoril pozneje. Ker so cele Slovenske gorice takrat spadale v obrambni pas proti prihajajočim sovražnikom z vzhoda, največ Madžarov, pozneje Krucev in Turkov, so začeli solnograški gospodje tukaj ustanavljati viteške dvorce z vitezi, ki so bili vsak čas pripravljeni braniti te kraje s svojimi

oboroženimi hlapci, ki so jih zbrali v svoji okolici. Vitezi so bili takrat visoko spoštovani stan, ki je imel svojo sodno oblast in bil nadrejen prejšnjim staronaseljencem, katerim so pričeli predpisovati dajatve v blagu in denarju. Večji alod (kmetija), ki ni imela predpisane dajatve v blagu, je plačala v denarju en fund pfenigov, kar je znašalo 240 kovancev. Manjši kmet je plačal 40 do 80 pfenigov.

NA OBISKU PRI LORENCIČEVH V ZG. SCAVNICI

PETNAJSTO LETO VZORNEGA GOSPODARJENJA

TRDO DELO JE RODILO SA DOVE: NOVI HLEV, BETONSKI SILOS... 6 ha OBDELOVALNE ZEMLJE IN 8 GLAV ŽIVINE — ZA DVA BIKA POL MILIJONA

Na uredništvu smo rekli: čas je, da se tudi kak dober kmet pojavi na straneh našega lista. Podali smo se v Zg. Ščavnico, kjer so nam na upravi tamkajšnje kmetijske zadruge dejali: »Radi bi govorili z enim boljših kmetov na našem območju? Najbolje je, če obiščete Marijo in Ivana Lorenčiča v ščavniški dolini. Dobro gospodarita. Važno pa je tudi to, da že od vsega začetka sodelujeta z našo zadrugo.«

Tako nas je pot vodila po ščavniški dolini do hišice sredi sadovnjaka. Gospodarja Ivana ni bilo doma. »Z mopedom jo je pred nekaj minutami potegnil v Apače«, nam je povedala prijazna žena Marija in nam postregla s pristno slivovko, ki nam je kajpada prijala. Preden smo sedli za mizo smo se malo razgledali. Opazili smo lepo novo gospodarsko poslopje s hlevom. Gospodinja pa nam je pokazala betonski silos precejšnje kapacitete, ki so ga zgradili po načrtu gospodarja Ivana. Vse naokrog nas je prepričevalo, da na tej domačiji živijo dobri gospodarji. V hlevu je to pričala lepo rejena živina, zunaj med drugim električni pastir, napeljava za električni motor in drugo.

Žena Marija nam je kasneje povedala, da redijo trenutno 8 pitancev na 6 ha obdelovalne zemlje. Krme za živino ne kupujejo, ker jo v celoti sami pridelajo in pripravijo.

»Mi z zadrugo sodelujemo od vsega začetka. Ukvarjamo pa se v glavnem z živinorejo. Letos smo dobili od zadruge na kredit

2.000 kg nitrofoskala in 1.000 kg nitromonkala. To smo potrosili na 3 ha veliki površini,« se je razgovorila naša sobesednica, medtem ko so nas njeni trije otroci prijazno in zvedavo opazovali.

KAKO STE PA ZACELI?

»Moj mož je to domačijo poddedoval 1950. leta. Bila je zane-marjena. Morali smo pošteno zavihniti rokave. Začeli smo z eno kravo in nekaj svinjami, ki smo

jih kasneje začasno opustili zaradi rentabilnosti. Sedaj sicer redimo nekaj prašičev, vendar samo za domačo rabo. Veste, svinjereja se ne izplača. Govedoreja pa, predvsem zaradi ugodnih cen. Imeli smo tudi konja. Ker je od njega bilo več škode kot haska, smo ga prodali in namesto njega kupili kravo. Da. Tako nekako smo začeli.«

V nadaljevanju našega pomenka smo izvedeli, da so Lorencičevi letos prodali na plemenskem sejmu 5 telic, dva bika pa kmetijski zadrugi. Za bika so iztržili nič manj kot pol milijona dinarjev. Eden bik, ki so ga prodali je tehtal 660 kg pri 21 mesecih starosti. Vse kaže, da bodo letos prodali še enega bika. Sicer pa vsako leto prodajo vsaj tri bika.

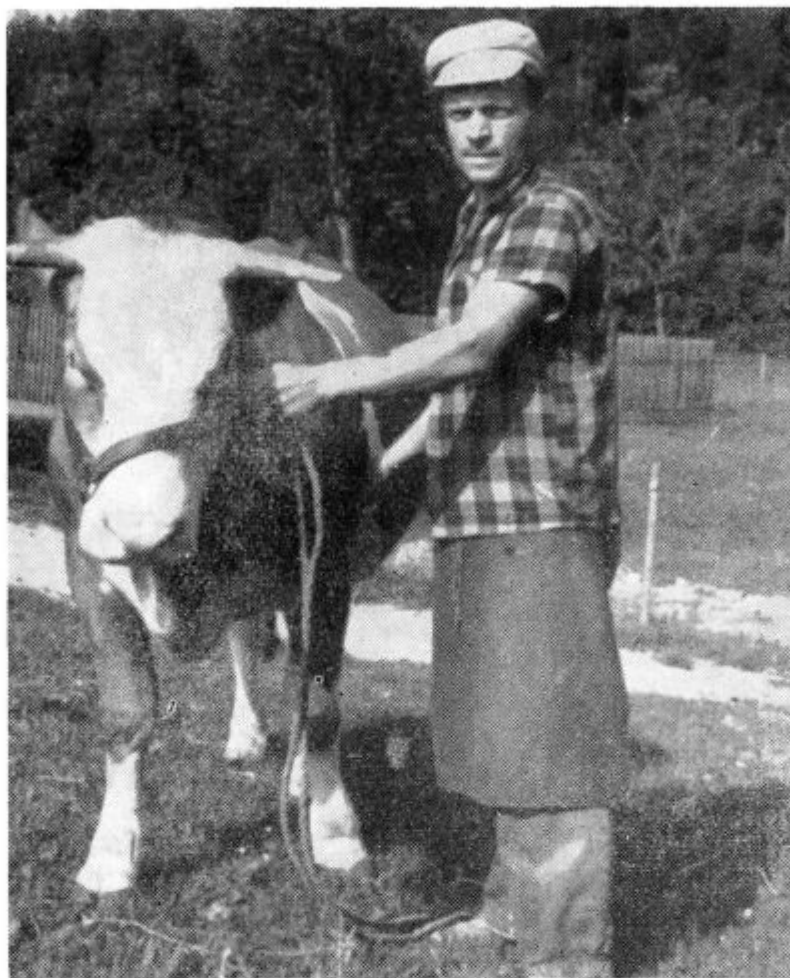
KAJ PA DAVEK, VAS KAJ ŽULI?

»Smo bolj oddaljeni od tržišča, pa tudi zemlja ni najboljša. Zato imamo sorazmerno nizek davek. Lani smo plačali okoli 110 tisoč dinarjev.«

Pri Lovrenčičevih prodajo mesečno 600 litrov mleka. O tem nam je žena Marija povedala: »S prodajo mleka nismo povsem zadovoljni. Mlekarna namreč stalno ugotavlja nižjo maščobno stopnjo našega mleka, kakor mlečni kontrolor. Ne bi se jezila, če bi dolivali vodo. Toda verjemite mi, da tega ne delamo.«

In tako je tekel naš pomenek. Zvedeli smo marsikaj zanimivega. Ob koncu našega pogovora se je vrnil tudi mož Ivan in tako smo se poslovili od vseh članov družine Lorenčič, ki ve kaj hoče in zato ni čudno, da so hlevi polni lepe živine, in da gotovo tudi denarnica ni prazna.

Tekst in slika:
Tone Stefanec

Ivan je ponosen na svojo živino. Slika kaže, da upravičeno.

STRELI NA MEJI

Janez Svajncer:

(3) Roman

Vinko je šel spredaj s telico, privezano na vrv, Anza je štirim kravam zadrnil zanke na rogovih in si konec vrvi zavezal na zapetje in za njim so se zvrstili Pepe, Miha in Cmager. Temu je upadal pogum in noge so se mu pogrezale v blato in voda je uhažala skozi slabe čevlje. Toda šel je dalje, ker je videl pred seboj lačno družino.

»Čujte me,« je polglasno poklical Vinko. »Jaz grem naprej. Če grozi nevarnost, bom poklical. Malo še počakajte in potem za menoj!«

Njegove besede so se tipaje plazile v njihova ušesa. Ko so se pomaknili dalje, je krava ob Cmagerju stopila v kotanjo in brozga mu je pljusknila v obraz. Stresel se je in zaklel.

Vedno bolj strmo se je vzpenjala pot po goličavi.

Kakor otroku so Cmagerju drhte ustnice. Pregibal jih je neprestano in boječe pričakoval, kdaj mu bodo zmanjkala tla pod

nogami. Silno je želel, da bi bilo že kmalu vse končano. V glavi so mu vstajali dvomi in se zopet razblinjali nekje v temi. Ko je zaprl oči, je kakor skozi meglo zagledal obrise s slamo krite bajte. Tam je njegov prostor, v kate-rega ga je milostno sprejel gospodar. Borna oprema v tesni izbi, v njej žena in otroci. Črni leseni križi mečejo v mesečino svojo senco po hiši. Na ilovnatih tleh rišejo čudne podobe. Ni rož, ne petja ne veselja, le žuljave roke se stiskajo v ustrujeno pest. Pomanjkanje je trajni gost v hiši. — Krava ga je butnila v bok in mu pregnala temne misli.

Mimo njih je nekaj hušknilo, prav blizu, da so čutili veter za bežečo temno kepo.

»Pes je bil,« je Anza zašepetal Pepetu.

»... pes... je slišal Cmager. Od vsega, kar mu je govoril Miha, je razumel le to besedo.

»Zdaj smo prestali najhujše,« je potem sporočil Miha in se obrnil k Cmagerju.

»Kaj praviš? Misliš, da smo res prestali,« ga je ta vprašal z drhtečim glasom.

»Smo že v Avstriji.«

»Ni mogoče,« je ušlo Cmagerju. Predstavljal si je, da bo tukaj povsem drugače. Pa je prav tako deževalo in zemlja je bila polna luž. Čeprav je bil moker do kože, mu je ob tej novici postalo toplo.

Pri dogovorjenem znamenju je čakal Vinko in pristopil k njemu. »Svoj krst si srečno prestal. Na, zmочи se tudi od znotraj, od zunaj si tako že dovolj moker.«

Zadovoljno je segel po steklenici z žganjem.

3

Vinko se je pogovarjal z reje-nim prekupčevalcem. Sedela sta za okroglo mizo v kotu, priganjači so sedeli ob peči. Prekupčevalec Gojzer, ki je imel pred seboj razgrnjen sveženj papirja, je kadil debelo smotko. Z mesnato roko je grebel po laseh, včasih je skrčil prste v pest in jo

močno uprl v bok. Pogledoval je izpod čela, in ko se je srečal z Vinkovim pogledom, se je znova poglobil v papir na mizi.

Gojzer je bil stalen odjemalec živine, ki mu jo je pošiljal Vinko čez mejo. Spoznala sta se na nekem vinočetu in zadnja leta je pogosto prihajal čez mejo, ostajal v gostilnah in na kegljiščih in povsod je mnogo govoril in prisluškoval. Znal je tudi slovenski, vendar je govoril rajši nemški. O njem so vedeli samo toliko, da se je prikazal kmalu po priključitvi Avstrije k nemškemu »Rajhu«. Rad je govoril o »velikem Rajhu« in Hitlerju in ljudje so ga z zanimanjem poslušali.

»Presneto nazaj, nocoj ni bilo kar tako, kot bi si kdo mislil,« je menil Anza in se naslonil s hrbtom na peč.

»Za denar človek vse prenese,« je rekel Miha in se praskal pod nosom. Naravnal si je brke, ki so mu viseli čez zgornjo ustnico.

Pepe si je popravljal srajco na hrbtu. Suknjo je bil slekel in jo obesil na lato vrh peči. »Večkrat sem že hodil po teh poteh, toda tako moker nisem bil še nikoli.

(Se nadaljuje)